

A PÉLDABESZÉDEK KÖNYVE 26-31.

Nyissuk ki Bibliánkat a Példabeszédek könyvének 26. fejezeténél. Az első tizenkét igevers bizonyosan nem rátok vonatkozik, hiszen az ostobákról szól: *„Mint hó a nyárhoz és eső az aratáshoz, úgy nem illik az ostobához a dicsőség”* (1. vers). A hóval nyáron, illetve az esővel aratáskor az a baj, hogy nem illik oda, mint ahogy az ostobához sem illik a dicsőség. *„Ahogyan elszáll a madár, és elrepül a fecske, úgy az ok nélküli átok sem teljesül”* (2. vers) – itt azt mondja az Ige, hogy ha valaki ok nélkül meg akar átkozni téged, ne aggódj, mert úgysem teljesül. Sokan aggódnak amiatt, hogy valaki esetleg megátkozza őket, pedig nem kell félnünk, mert *„az ok nélküli átok nem teljesül.”* Arról nem szól az Ige, hogy mit várhatunk a megérdemelt átok esetében, itt mindenesetre az ok nélküli átokról van szó. *„Ostor való a lónak, zabla a szárnak, és bot az ostobák hátának”* (3. vers) – Salamon tehát nem tartotta túl nagyra az ostobát. A következő két példabeszéd úgy tűnik, ellentmond egymásnak: *„Ne felelj az ostobának a bolondságához illően, mert magad is hasonló leszel hozzá!”* (4. vers) – más szóval ne bocsátkozz vitába az ostobával, mert csak az idődet pazarolod. Vannak olyanok, akikkel egyszerűen nem érdemes vitába bocsátkozni. Így hát ne felelj az ostobának a bolondságához illően: amikor ostoba megjegyzést tesz, ne vágj vissza egy másik ostoba megjegyzéssel, mert akkor téged is saját kategóriájába sorol majd. Úgy tűnik, a következő példabeszéd pontosan ennek az ellentétjét állítja, valójában azonban nincs köztük ellentmondás: *„Felelj meg az ostobának a bolondságához illően, hogy ne tarthassa magát bölcsnek”* (5. vers). Más szóval tehát, amikor válaszolsz az ostobának, ostoba kijelentéséhez illően felelj, vagyis világíts rá arra, hogy ostobaságot mondott, nehogy azt higgye ostobaságában, hogy bölcs. *„Lábát vágja le, és erőszakot szenved, aki ostobával küldd üzenetet”* (6. vers). *„Lóg a béna ember lába, meg a példázat is az ostoba szájában”* (7. vers). *„Mint aki követ köt a parittyába, úgy cselekszik, a ki a bolondnak tisztességet tesz”* (8. vers). Ha belegondolunk, ostobaság volna belekötni, beleerősíteni a követ a parittyába, hiszen akkor egy örökkévalóságon át lengethetnénk parittyánkat, mégsem tudnánk vele elhajítani a követ. Ugyanígy butaság volna tiszteletet adni az ostobának. *„Beleakad a tövis a részeg kezébe, meg a példázat is az ostoba szájába”* (9. vers). *„Beleakad a tövis a részeg kezébe”* – sokak szerint ez nem azt jelenti, hogy tövis áll a részeg ember kezébe anélkül, hogy azt észrevenné, hanem sokkal inkább arra utal, hogy a részeg ember tövissel a kezében veszélyes lehet, hiszen nem tudja irányítani, amit tesz. Ugyanígy lehet veszélyes a példázat is az ostoba szájában. *„Mint egy íjász, aki mindenkit megsebez, olyan az, aki ostobát fogad fel, vagy csavargókat fogad fel”* (10. vers). *„Ahogyan a kutya visszatér okádására, úgy ismétli meg bolondságát az ostoba”* (11. vers). Úgy tűnik, Péter is utal erre az igeversre a

2Péter 2:22-ben. *„Láttál olyan embert, aki bölcsnek tartja magát?”* – eddig sok szó esett már az ostobákról, de az az ember, aki bölcsnek tartja magát, még az ostobáknál is rosszabb. *„Láttál olyan embert, aki bölcsnek tartja magát? Több reményt fűzhetsz az ostobához, mint hozzá”* (12. vers). Elképzelhetőnek tartom, hogy az első 11 igevers előkészítette a 12. verset, vagyis mire az ember a 11. vershez ér, és látja, milyen szomorú, ha valaki ostoba, a 12. versben szembesülhet azzal, hogy aki bölcsnek tartja magát, még annál is rosszabb.

Salamon ezen a ponton az ostoba emberről a restre tér át. Ahogy a korábbi fejezetekben már láthattuk, Salamon sokat szól a Példabeszédek könyvében a lusta emberekről. *„Ezt mondja a rest: oroszlánkölyök van az úton, oroszlán van a tereken!”* (13. vers) – ehhez hasonló példabeszéddel az előző héten is találkoztunk már egy korábbi fejezetben, a lényeg, hogy a lusta ember mindenféle kibúvókat keres, csak hogy ne kelljen dolgoznia. A következő példabeszéd rendkívül érzékletesen fogalmaz: *„Forog az ajtó a sarkán, a rest meg az ágyán”* (14. vers) – a másik oldalára fordul, és tovább szunyókál. Itt pedig már a lustaság végső stádiumát látjuk, ha valaki eljut erre a pontra, már nincs sok hátra az életéből, hamarosan belehal lustaságába: *„Belenyújtja a rest a kezét a tálba, de arra is lusta, hogy a szájához vigye”* (15. vers). De menjünk csak tovább: *„Bölcsőbbnek tartja magát a rest hét olyanánál, aki értelmesen felel”* (16. vers) – más szóval, mennyire vak tud lenni az az ember, aki magát bölcsnek tartja. Bölcsőbbnek tartja magát hét értelmes embernél is. *„Kóbor kutyát ragad fülön, aki olyan perbe avatkozik, amihez semmi köze”* (17. vers) – aki fülön ragadja a kóbor kutyát, bizony bajba kerül. *„Mint az eszeveszett ember, aki tüzes és halálos nyilakat lövöldöz, olyan az, aki becsapja embertársát, és aztán így szól: Hiszen csak tréfáltam!”* (18. vers). *„Ha elfogy a fa, kialszik a tűz, ha nincs rágalmozó, megszűnik a viszály”* (19. vers). A Példabeszédek könyvében a rágalmozóról is sokat olvashatunk. *„A szén parázslík, a fa lángol, a viszálykodó ember pedig perpatvart szít”* (20. vers). Ha az ember szeretné meggyújtani a szenet, ennek leggyorsabb módja, ha parázsló szén mellé rakja, mert a szenet alapvetően nehéz meggyújtani. Ha pedig fát dobunk a tűzre, akkor még erősebben ég majd a tűz – erről van itt szó. Ilyen a viszálykodó ember - perpatvart szít. *„A rágalmozó szavai, mint a jó falatok, behatolnak a test belsejébe”* (22. vers). *„Az ezüstmáz bevonja az agyagedényt, a sima ajak pedig a gonosz szívet”* (22. vers). Abban az időben az agyagedényeket ezüstmázzal vonták be, hogy az edények csillogjanak tőle. Az edény így kívülről első ránézésre nagyon értékesnek látszott, de nem igazán volt az, hiszen a csillogó rész nem több mint egyszerű bevonat. *„Beszédével álcázza szándékát a gyűlölködő, míg magában alattomoságot gondol”* (23. vers). *„Ha kedvesen szól ne higgy neki, mert hét utálatosság van szívében!”* (24. vers). *„El lehet takarni a gyűlöletet csalással, de lelepleződik a gonoszság a gyülekezetben”* (25. vers). *„Aki vermet ás, belesik, és aki követ dob el, arra esik vissza”* (26. vers) – bűneid következményét viselned kell majd.

„A hazug nyelvű gyűlöli az általa megrontott embert, és a hízelkedő száj romlást szerez” (27. vers - Károli). Hány embert tett már tönkre a hízelgő száj!

27. fejezet: „*Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap!*” (1. vers). Jakab levele is foglalkozik ezzel a gondolattal: „*Tehát akik azt mondjátok: Ma vagy holnap elmegyünk abba a városba, és ott töltünk egy esztendőt, kereskedünk és nyereséget szerzünk, azt sem tudjátok, mit hoz a holnap! (...) Inkább ezt kellene mondanotok: Ha az Úr akarja és élünk, és azt vagy azt fogjuk cselekedni*” (13-15. vers). Jézus is szól arról az emberről, aki miután bő termést hozott földje „*így gondolkodott magában: Mit tegyek? Nincs hova betakarítanom a termésemet. Majd így szólt: Ezt teszem: lebontom csűreimet, nagyobbakat építek, oda takarítom be minden gabonámat és javamat, és ezt mondom a lelkemnek: Én lelkem, sok javad van sok évre félretéve, pihenj, egyél, igyál, vigadozzál! Isten azonban azt mondta neki: Bolond, még az éjjel elkérlik tőled a lelkedet, kié lesz akkor mindaz, amit felhalmoztál?*” (Lukács 12:17-20). „*Ne dicsekedj a holnapi nappal, mert nem tudod, mit hoz az a nap!*”. Jézus arra is kér bennünket, hogy ne aggódjunk azon, mit hoz a holnap, illetve hogy mit fogunk enni, inni és magunkra öltetni. „*Ne aggódjatok tehát a holnapért, mert a holnap majd aggódik magáért: elég minden napnak a maga baja*” (Máté 6:34). Ne aggódj tehát, de ne is dicsekedj a holnappal, hiszen nem tudhatod, mit tartogat számodra az Úr. A következő példabeszéd nagyszerű: „*Más dicsérjen téged, ne a te szájad, az idegen, és ne a te ajkad!*” (2. vers). „*Súlyos a kő, és nehéz a homok, de a bolond bosszantása mindkettőnél nehezebb*” (3. vers). „*Kegyetlen indulat a túlradó harag, de ki állhat meg a féltékenységgel szemben?*” (4. vers) – a túlradó harag is kegyetlen indulat, de mennyire pusztító tud lenni a féltékenység, vagy az irigység! „*Jobb a nyílt feddés a titkolt szerelemnél*” (5. vers). Milyen erőteljes kijelentés ez: „*Jó szándékúak a baráttól kapott sebek, de csalárd a gyűlölködőnek a csókja*” (6. vers). „*Jóllakott ember még a lépes mézet is eltapossa*” – amikor az ember tele van, semmi többre nem vágyik, édes mézre biztosan nem. „*De az éhes embernek még a keserű is édes*” (7. vers). „*Mint a madár, amely elhagyja fészket, olyan az az ember, aki elhagyja lakóhelyét*” (8. vers).

„*Az olaj és a jó illat vidámít, de a jó barát lélekből jövő tanácsa is*” (9. vers). Micsoda érték az a barát, aki őszinte tanácsot ad! Sok olyan ember létezik, aki csak látszólag kér mástól tanácsot, valójában azonban nem tanácsra vágyik. Gyakran jönnek oda hozzám is emberek, és azt mondják, beszélniük kell velem. Én pedig megpróbálom elmagyarázni nekik, hogy sajnos folyamatosan nagyon kevés időm van, ami még nincs betáblázva. A korai egyházban is problémák támadtak, ahogy a gyülekezet elkezdett növekedni, mert az emberek panaszaikkal az apostolokhoz fordultak. Azt mondogatták, hogy a görögül beszélő zsidók özvegyeit mellőzik a gyülekezetben, mert kevesebb segítségben részesülnek. Nagy volt tehát a nyomás, hogy Péter és János és más apostolok szolgáljanak az asztaloknál, és biztosítsák, hogy az említett özvegyek ugyanannyit kapnak, mint a héber özvegyek. Így hát a vezetők elhatározták, hogy

kiválasztanak maguk közül hét férfit, telve Lélekkel és bölcsességgel, hogy ők felügyeljék a gyülekezeti javak elosztását, hogy az apostolok megmaradhassanak az imádkozás és az ige szolgálatánál. Az apostolok istenfélő férfiakat jelöltek ki – Istvánt, Fülöpöt és másokat – hogy az asztaloknál szolgáljanak. Így azzal foglalkozhattak, amire Isten elhívta őket – hogy várjanak az Úrra, hogy imádkozzanak, hogy tanulmányozzák az Igét, hogy tanítani tudják Krisztus testét. Csodálatos, hogy itt a Golgotában sikerült prioritásokat felállítanunk, ezeken belül pedig Isten engem nem igazán arra hívott el, hogy tanácsadó legyek. Nem erre adott nekem ajándékot, nincs elég türelmem ahhoz, hogy jó tanácsadó lehessenek, és nincs elég bölcsességem sem. Isten arra hívott el engem, hogy az Igét hirdessem. Könnyű lenne a nyomásnak engedve betölteni az egész naptáramat hétfőn reggel kilenctől péntek este nyolcig tanácsadási alkalmakkal – egyik jönne a másik után, hiszen sok ember hív fel, hogy szeretne velem beszélni. Így azonban egyáltalán nem maradna időm a családomra, Isten Igéjére, imádságra, és arra, hogy csak várjak az Úrra, úgyhogy amikor kiállnék a gyülekezet elé, nem lenne mit mondanom. Isten prioritásokat állított fel a testen belül, amikor tehát odajönnek hozzám emberek, és azt mondják, beszélniük kell velem, elmondom nekik, hogy vannak tanácsadóink a gyülekezetben. Erre azt mondják, velük már beszéltek. Itt megállok egy pillanatra, és felteszem nekik a kérdést, hogy ha már beszéltek a tanácsadókkal, miért akarnak velem is beszélni? Valószínűleg azért akarnak velem is beszélni, mert nem tetszett nekik, amit a tanácsadóktól hallottak, mert nem azt hallották, amit hallani akartak. Így most abban reménykednek, találnak valakit, aki azt mondja, amit hallani akarnak. De az igazi tanácsadás nem erről szól, sokan pedig csak látszólag vágnak tanácsra, valójában azonban megerősítést kívánnak, hogy nyugodt szívvel megtehessek azt az ostobaságot, amire készülnek, és véghezvihessék, amit már egyébként is a fejükbe vettek. „De a jó barát lélekből jövő tanácsa” jó illat.

10. vers: *„Barátodat és apád barátját ne hagyd cserben! Ne menj testvéred házába, mikor bajban vagy! Többet ér a közeli szomszéd a távoli testvérnél.”* Ez ugye azt feltételezi, hogy a testvéred például az ország túlsó felében lakik, így érdemesebb a szomszédhoz, vagy egy baráthoz fordulni segítségért, mint átutazni az országot. *„Többet ér a közeli szomszéd a távoli testvérnél.”* *„Légy bölcs, fiam, és vidíts fel engem, hogy megfelelhessenek annak, aki gyaláz”* (11. vers). *„Ha az okos látja a veszedelmet, elrejtőzik, az együgyűek pedig belekeverednek, és megjárják”* (12. vers). A 22. fejezetben lényegében ugyanezt olvashattuk. Emlékezzünk csak vissza, hogy ezeket a példabeszédeket Ezékiás emberei gyűjtötték, és egyes korábban említett példabeszédeket megismételték. *„Vedd el ruháját, mert kezességet vállalt másért, és zálogold meg az idegenért!”* (13. vers) – ez a példabeszéd is elhangzott már korábban, mégpedig a Pélábészédek 20:16-ban. *„Aki kora reggel nagy hangon áldja embertársát, átoknak veszik azt tőle”* (14. vers) – én bizony nem akarom, hogy például valaki hajnali ötkor hívjon fel telefonon, hogy megáldjon! A bibliaiskolában volt egy fiú, aki a mellettünk lévő szobában lakott. Valamiféle énekversenyt nyert évekk

korábban Los Angelesben, és nyert ösztöndíjat is egy zeneakadémiára, hogy operaénekesnek tanulhasson. Amikor otthon volt, mindig énekelt, de voltak más különleges jellemzői is. Többek között neki is sokszor idéztünk ezt a példabeszédet, mert ő is korán szokott kelni, és azonnal rázendített. El sem tudjátok képzelni, milyen hangosan tudott énekelni – volt hangja, az biztos! Mindig azt kiáltotta teli torokból öblös hangján, hogy „Áldott legyen az Úr!”. Amikor azonban ezt valaki kora reggel teszi, egyáltalán nem áldásként hat, sokkal inkább átokként. „*A záporosó idején csepegő háztető és a zsémbes asszony egyformák*” (15. vers) – idegesítő lehet. Majd így folytatja a zsémbes asszonyról: „*aki feltartóztatja, szelet tartóztat fel, és jobbjával olajat fog meg*” (16. vers). „*Vassal formálják a vasat, és az egyik ember formálja a másikat*” (17. vers) – mi tehát élesítjük egymást. „*Aki a fügefát gondozza, az eszi a gyümölcsét, és aki gondoskodik uráról, azt megbecsülik*” (18. vers). „*Ahogy a víz tükrözi az arcot, úgy tükröződik a szívben az ember*” (19. vers) – mint amikor a tiszta vízben látjuk önmagunk tükörképét. „*Amilyen telhetetlen a halál és az elmúlás helye, éppoly telhetetlen az emberi szem*” (20. vers) – ez a példabeszéd nagyon fontos. Az emberi szem telhetetlen – mindig valami új meghódítandó dolgot keres. „*Ami az ezüstnek az olvasztótégely és az aranyak az olvasztókemence, az az embernek a jó hírneve*” (21. vers). „*Ha apróra töröd is a bolondot mozsárban, mozsártörővel, akkor sem megy ki belőle a bolondság*” (22. vers). A következő öt példabeszéd összetartozik: „*Ismerd meg juhaidat egyenként, törődj gondosan a nyájakkal, mert a kincs nem marad meg örökké, sem az ékszer nemzedékről nemzedékre! Amikor behordják a szénát, előtűnik a sarjú, és mikor begyűjtik a hegyekről a takarmányt, akkor a bárányokért ruhát, a kecskéért mezőt vehetsz, és elég lesz kecsketejed eledelre, házad népe eledelére és szolgálóid megélhetésére*” (23-27. vers) – legyünk tehát szorgalmasak, törődjünk nyájunkkal, vagyionunkkal.

28. fejezet: „*Futnak a bűnösök, ha nem üldözik is őket, de az igazak biztosnak érzik magukat, mint egy oroszlán*” (1. vers) – ez a példabeszéd szembeállítja a bűnöst az igazzal, korábban számos hasonló példabeszéddel találkoztunk már. „*Sok a vezető, ha pártütés van az országban, míg egy értelmes és okos ember soká fenntartja a rendet*” (2. vers). Amikor gonoszság honol az országban, sok a kormányváltás, vagy sok dinasztia váltja egymást, de az értelmes és okos ember hosszú időre megőrzi pozícióját, és fenntartja a rendet. „*Ha a szegény ember a nincstelenek elnyomója, olyan az, mint a felhőszakadás, mely után nincs kenyér*” (3. vers). „*Akik elhanyagolják a tanítást, dicsérik a bűnösöket, de akik megfogadják a tanítást, ellenük támadnak*” (4. vers). „*A rossz emberek nem értik meg a törvényt, de akik keresik az Urat, egészen megértik*” (5. vers) – erről az 1Korithus jut eszembe, ahol Pál kijelenti, hogy „*a nem lelki ember pedig nem fogadja el az Isten lelkének dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert csak lelki módon lehet azokat megítélni*” (2:14). A rossz emberek tehát nem értik meg a törvényt, azoknak azonban, akik keresik az Urat, Isten megértést ad, „oetus”-t, intuitív tudást. „*Jobb a feddhetetlenül élő szegény annál, aki gazdag, de görbe utakon jár*” (6. vers). „*Aki ügyel a tanításra,*

értelmes fiú az, de aki a dözsölőkkel tart, szégyent hoz apjára” (7. vers). *„Aki kamattal és uzorával gyarapítja vagyont, annak gyűjt, aki könyörül a nincsteleneken”* (8. vers). *„Aki kamattal és uzorával gyarapítja vagyont”* – Isten elveszi tőle, és szétosztja a szegények között. *„Aki elfordítja a fülét, és nem hallgat a tanításra, annak még az imádsága is utálatos”* (9. vers) – bizonyos esetekben tehát az ima utálatos. Mi úgy tekintünk az imára, mint a keresztény élet talán legfontosabb tevékenységére – az ima a legszorosabb közösség Istennel. Úgy tűnik azonban, hogy imáink utálatosak is lehetnek. Ha ugyanis figyelmen kívül hagyom Isten törvényeit, ha nem engedelmeskedem Istennek, imáim mit sem érnek. Az Ige azt írja, hogy *„nem az Úr keze rövid ahhoz, hogy megsegítsen, nem az ő füle süket ahhoz, hogy meghallgasson, hanem a ti bűneitek választottak el titeket Istenektől, a ti vétkeitek miatt rejtette el orcáját előletek, és nem hallgatott meg”* (Ézsaiás 59:1-2). A zsoltáríró ezt mondja a 66. zsoltárban: *„Ha álnok szándék lett volna szívemben, nem hallgatott volna meg az Úr”* (18. vers). Az ima tehát lehet hamis dolog is – utálatos. Lehet, hogy azt mondod: *„Nem vagyok jó ember, de imádkozom!”* Ha azonban imádkozol, miközben vér tapad kezedhez, és véres kezeket emelsz fel az Úrhoz, Isten nem fogja meghallani az imád, a bűnöd ugyanis elválaszt Istentől. Nem arról van szó, hogy Isten nem tudja meghallani az imád, hanem arról, hogy nem akarja. Ebben az esetben ugyanis az ima hamis dolog, és utálatos.

„Aki a becsületeseket rossz útra csábítja, maga esik a verembe, de a feddhetetlenekre szép örökség vár” (10. vers). *„A gazdag ember bölcsnek tartja magát, de a nincstelen, ha értelmes, átlát rajta”* (11. vers). *„Ha az igazak vigadnak, az nagy dicsőséget jelent, ha a bűnösök kerülnek felül, keresni kell az embereket”* (12. vers). *„Aki takargatja vétkeit, annak nem lesz jó vége, aki pedig megvallja és elhagyja, az irgalmat nyer”* (13. vers). Sok ember inkább takargatja vétkeit, pedig annak nem lesz jó vége! Isten maga is azt mondja, hogy az embert utoléri bűne. Aki azonban megvallja és elhagyja vétkeit, irgalmat nyer. János ezt írja: *„Ha azt mondjuk, hogy nincsen bűnünk, önmagunkat csaljuk meg, és nincs meg bennünk az igazság. Ha megvalljuk bűneinket, hű és igaz ő, megbocsátja bűneinket, és megtisztít minket minden gonoszástól”* (1János 1:8-9). Valld meg bűneidet és hagyd el őket, Isten pedig irgalmas lesz hozzád! Ez a példabeszéd is arra figyelmeztet, hogy ostobaság bűneinket takargatni, mert attól még nem ússzuk meg a dolgot! Akkor tesszük a legjobban, ha megvalljuk és elhagyjuk bűneinket, mert akkor irgalmat találunk, ha azonban ezt nem tesszük meg, felelnünk kell értük. *„Boldog ember az, aki mindig istenfélő, de a kemény szívű bajba esik”* (14. vers). *„Olyan a szegény népen uralkodó bűnös, mint a morgó oroszlán és az éhes medve”* (15. vers). *„Ha esztelen a fejedelem, nagy lesz az elnyomás, de ha gyűlöli a nyereszkedést, hosszú ideig él”* (16. vers). *„Akit vérontás bűne terhel, hadd fusson a sárga, ne segíts neki!”* (17. vers). *„Aki feddhetetlenül él, az segítséget kap, de aki görbe utakon jár, egyszer csak elbukik”* (18. vers). *„Aki műveli a földjét, annak elég kenyér jut, de aki hiábavalóságokat hajhász, annak szegénység jut”* (19.

vers). *„A megbízható ember bőven kap áldást, de a gazdagságra törő nem marad büntetlenül”* (20. vers). *„A személyválogatás nem jó dolog, egy falat kenyérért is vétekbe viheti az embert”* (21. vers). Jakab is arra int bennünket, hogy ne legyünk személyválogatók. Arra is rámutat, hogy amikor szegény lép be közénk a gyülekezetbe, hajlamosak vagyunk a sarokba tessékelni, ha azonban valaki fényes ruhában érkezik, előkelő helyre ültetjük. Ha te is ezt teszed, személyválogató vagy. Mivel azonban Isten nem személyválogató, részünkről sem helyes, ha ily módon különbséget teszünk ember és ember között.

„Vagyont akar szerezni a kapzsi ember” – gyorsan akar meggazdagodni – *„de nem tudja, hogy ínségbe jut”* (22. vers). Számos „hogyan gazdagodjunk meg” – módszer, vagy inkább csalás létezik mindenfelé. Ha azonban gyorsan, ilyen módszerekkel akarsz meggazdagodni, ínségbe jutsz. Sok ember megy el például Las Vegasba, hogy gyorsan meggazdagodhasson, hiszen néhanapján valaki megüti a jackpotot, ilyenkor az újságok címlapjára kerül, esete pedig mindenki tudomására jut az egész országban. Arról azonban nem tudósítanak az újságok, hogy további 280 000 ember úgy hagyta el Las Vegast, hogy az óráját is áruba kellett bocsátania, hogy üzemanyagot vegyen, amivel egyáltalán elindulhat hazafelé. Minden nyertesre ezer vesztes jut. Aki tehát gyorsan akar meggazdagodni, csak ínség lesz osztályrésze. *„Aki figyelmezteti az embereket, az végül kedvesebb lesz annál, aki csak hízeleg”* (23. vers). *„Aki meglopja apját és anyját, és azt gondolja, hogy az nem bűn, cinkosa az a gonosztevőnek”* (24. vers). *„A telhetetlen ember vizályt szít, de aki az Úrban bíz, az gyarapodik”* (25. vers) – nagyon tetszik ez nekem! *„Aki a maga eszében bíz, ostoba”* – ez érdekes. Vajon miért? Mert az Igében azt olvashatjuk, hogy *„csalárdabb a szív mindennél, javíthatatlan, ki tudná kiismerni?”* (Jeremiás 17:9). Mivel tehát kiismerhetetlen a szívünk, ostobaság lenne abban bízunk. *„De aki bölcsen él, az megmenekül”* (26. vers). *„Nem fog szűkölködni az, aki ad a szegénynek, de aki elfordítja tőle tekintetét, azt sok átok éri”* (27. vers). *„Ha fölemelkednek a bűnösök, elrejtőzik az ember, de ha azok elpusztulnak, sokan lesznek az igazak”* (28. vers).

29. fejezet: *„Aki a fenytetés ellenére is nyakas marad, hirtelen gyógyíthatatlanul összetörik”* (1. vers) – nagyon súlyos kijelentés ez. *„Aki a fenytetés ellenére is nyakas marad”* – hányszor dorgált már meg téged is Isten a bűnödért, te pedig megkeményítetted a szíved, és visszamentél ugyanabba a dologba, újra és újra elkövetted ugyanazt! Ha azonban te megkeményítetted a szíved, hirtelen elpusztulsz, összetörsz gyógyíthatatlanul. Ez bizony nagyon súlyos! Szörnyű, amikor Isten azt mondja, ennyi volt, erre már nincs orvosság, és elengedi azt az embert. *„Ha az igazak jutnak hatalomra, örül a nép, de ha a bűnösök uralkodnak, nyög a nép”* (2. vers). *„Aki szereti a bölcsességet, örömet szerez apjának, de aki paráznákkal barátkozik, elpazarolja vagyonát”* (3. vers). *„Igazsággal tartja fenn országát a király, de ha ajándékot fogad el, romba dönti azt”* (4. vers). *„Aki hízeleg embertársának, hálót vet annak lába elé. A gonosz embert csapdába juttatja vétek, az igaz pedig ujjongva örül”* (5-6. vers). *„Az igaz megérti a nincstelenek*

ügyét, a bűnös azonban nem tudja megérteni” (7. Vers). „Az öntelt emberek fellázítják a várost, a bölcsek pedig lecsillapítják a haragot” (8. vers) – volt már erre példa korábban a Bibliában, amikor öntelt gúnyolódók harcba vitték a várost, a bölcsek tanácsa azonban megóvta a várost és az embereket a pusztulástól. Emlékezzünk csak, amikor Dávid ételt kért embereinek Nábáltól. Dávid emberei Nábállal voltak, védelmezték őt, amikor pedig Dávidnak ételre volt szüksége, Nábálhoz fordult, ő azonban így válaszolt: „Ki az a Dávid, ki az az Isai fia?” (1Sámuel 25:10). Ennek hallatán feldühödött Dávid, és már indult is embereivel, hogy elpusztítsa Nábált, amikor Nábál felesége, Abigail kereste meg, és így szólt: „Kérlek, uram, ne törődj Nábállal, ezzel a megátalkodott emberrel, mert olyan ő, amilyen a neve. Bolond a neve és bolondságot csinál” (1Sámuel 25:25). Majd pedig sok étellel ajándékozta meg Dávidod. Akkor ezt mondta Dávid Abigailnak: „Áldott az Úr, Izráel Istene, hogy elem küldött most téged. Áldott a te okosságod, és áldott vagy te magad is, mert megakadályoztál ma a vérontásban és abban, hogy magam segítsek magamon” (1Sámuel 25:32-33). „Az öntelt emberek fellázítják a várost, a bölcsek pedig lecsillapítják a haragot.” „A bölcs ember vitatkozik az ostobával, az pedig hol háborog, hol nevet: nem marad nyugton” (9. vers). „A vérszomjas emberek gyűlölik a feddhetetlent, a becsületesek pedig gondoskodnak róla” (10. vers). „Egész indulatát szabadjára ereszti az ostoba, de a bölcs végül is lecsendesíti” (11. vers). „Ha az uralkodó hallgat a hazug beszédre, minden szolgája bűnössé válik” (12. vers). „A szegény és zsarnok egymás mellett élnek, de mindkettő az Úrtól kapta szemevilágát” (13. vers). „Ha a király igazságosan ítéli a nincsteleneket, trónja mindvégig szilárdan áll” (14. vers).

A 15. és a 17. vers a gyermekekre vonatkozik: „A bot és a fenyítés bölccsé tesz, a kényeztetett gyermek pedig szégyent hoz anyjára” (15. vers). „Fegyelmezd fiadat, akkor nyugodt lehetsz felőle, sőt örömet találsz benne” (17. vers). 16. vers: „Sok ott a bűn, ahol sok a bűnös, de az igazak meglátják azok bukását.” 18. vers: „Ha nincs kijelentés, elvadul a nép” – szükség van kijelentésre, vízióra, hogy az Úr munkáját végezhessük. „Ha nincs kijelentés, elvadul a nép, de boldog lesz, ha megfogadja a tanítást” – ennek a példabeszédnek az első felét gyakran idézik. „Pusztza szóból nem okul a szolga, még ha megérti, akkor sem ad rá semmit” (19. vers). „Láttál-e már elhamarkodott beszédű embert? Több reményt fűzhetsz az ostobához, mint hozzá” (20. vers). „A ki lágyan neveli gyermekségétől fogva az ő szolgáját, végre az lesz a fiú” (21. vers – Károli) – olyanná válik, mint saját fiad. „A haragos ember vizsályt szít, az indulatos ember sok bűnt követ el” (22. vers). „Megalázza kevélysége az embert, az alázatos lelkűt pedig tisztelet övezi” (23. vers). „Aki a tolvajjal tart, önmaga ellensége, és az is, aki átkozódást hall, de nem jelenti” (24. vers). „Az emberektől való rettegés csapdába ejt, de aki az Úrban bíz, az oltalmat talál” (25. vers). „Az emberektől való rettegés csapdába ejt” – még nagy embereket is arra indít, hogy helytelen dolgokat tegyenek. Abímelektől való félelmében tett úgy Ábrahám, mintha Sára a testvére lenne. Az emberektől való rettegés csapdába ejt. Mivel Dávid, aki szememben nagy hős, félt Ákistól, Gát királyától, örültnek

tetette magát. Láthatjuk tehát, mit művel a félelem még a nagy emberekkel is. Itt van Dávid, aki az ajtószárnyakra firkált és nyálát szakállára csurgatta, őrjöngött és eszelősként viselkedett, pusztán azért, mert rettegett a királytól. *„Az emberektől való rettegés csapdába ejt, de aki az Úrban bizik, az oltalmat talál.”* Nem kell tehát félnünk az emberektől, viszont mindenképpen az Úrban kell bízunk! *„Sokan igyekeznek az uralkodó elé, pedig az Úr szolgálat igazságot az embernek”* (26. vers) – az igazi döntést Isten hozza meg. *„Utálják az igazak az álnok embert, a bűnös meg a helyes úton járót utálja”* (27. vers). Itt fejeződnek be azok a példabeszédek, amelyeket Ezékiás írnokai gyűjtöttek össze.

A 30. fejezetben Ágúr beszédeit olvashatjuk. *„Ágúrnak a masszái Jáke fiának beszéde”* – azt sajnos nem tudom, ki is volt ő, vagy hogy ki volt édesapja, Isten azonban úgy látta jónak, hogy ezek a mondások is belekerüljenek az Igébe. *„Így szól ez a férfi: Elfáradtam, Istenem! Elfáradtam, Istenem! Végem van! Mert minden embernél tudatlanabb vagyok, nincs emberhez illő értelmem”* (1-2. vers). *„Nem tanultam bölcsességet, és nem ismerem a szent dolgok tudományát”* (3. vers). Ez a férfi tehát nem büszkélkedik semmiféle tudással, doktori címmel, vagy bármi mással. Azt mondja, tudatlanabb minden embernél, nincs emberhez illő értelme, a továbbiakban azonban nagyon komoly kérdéseket tesz fel: *„Ki ment fel az égbe, és ki szállott le onnan?”* – az emberek közül vajon bárki is? *„Ki szedte össze markába a szelet, ki kötötte köntösébe a vizet?”* – egy ember sem. *„Ki határozta meg az egész föld határait?”* – egy ember sem, hiszen itt Istenről beszél! Pál az írja: *„Felment a magasságba, foglyokat vitt magával, ajándékot adott az embereknek”* (Efezus 4:8). Tehát: *„Ki ment fel az égbe, és ki szállott le onnan? Ki szedte össze markába a szelet, ki kötötte köntösébe a vizet? Ki határozta meg az egész föld határait? Talán tudod, hogy mi a neve, vagy mi a fiának a neve?”* (4. vers). Érdekes, hogy azt kérdezi, mi a neve, és még érdekesebb, hogy felteszi a kérdést, mi fiának a neve – Isten fiára utal. Érdekes, hogy Istenre jellemző dolgokról beszél, majd pedig megkérdezi, mi a neve – a neve természetesen Jahve. És mi fiának neve? Jehova Shua – Jézus.

„Istennek minden szava színigaz, pajzsa ő a hozzá menekülőknél” (5. vers). *„Ne tégy hozzá szavaihoz semmit, mert megcáfol, és hazugságban maradsz!”* (6. vers) – ne tégy hozzá Isten szavaihoz. Mózes ötödik könyvében, miután Isten megadta a törvényt, arra is figyelmezteti a népet, hogy ne vegyenek el belőle, és ne is adjanak hozzá – a zsidók mégis 60 kötetnyi törvényértelmezést írtak a Talmud formájában. Itt ismét azt olvassuk, hogy Isten szava színigaz, illetve hogy ne tegyünk hozzá semmit szavaihoz, mert Isten megcáfol, és hazugságban maradunk. A Jelenések könyvének végén Isten komoly figyelmeztetést intéz azokhoz, akik hozzátesznek, vagy elvesznek abból, ami a könyvben szerepel: *„Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra az Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben, ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv igéiből, attól az Isten elveszi osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben”* (Jel. 22:18-19). Nagyon

komoly dolog az, amikor valaki azt állítja magáról, Isten nevében szól. Jaj annak, aki az Úr nevében szól, amikor nem szólt az Úr! Isten felsorolja az Igéjében, mi vár azokra, akik az Úr nevében szólnak, amikor Isten nem is szólt. Péter levelében azt írja: *„Az ő isteni ereje megajándékozott minket mindazzal, ami az életre és a kegyességre való”* (2Péter 1:3). Nincsen tehát többre szükségünk, mint amit Isten Igéje nyújt nekünk, mert mindent megadott nekünk Isten, amire szükségünk van az élethez. Nincsen hát szükségünk valamiféle új kinyilatkoztatásra. A probléma azzal, hogy egyesek azt állítják, Isten nevében szólnak, az, hogy például a katolikus egyház piedesztáléra helyezte a pápát, így sokan őt feddhetetlennek tartják, és elfogadják minden szavát, mintha az egyenesen Istentől származna. A mormonok esetében is azt látjuk, hogy prófétáik és vezetőjük állítólag Isten szavait szólja, az egyház tagjainak pedig el kell fogadniuk szavaikat mint Isten Igéjét. Ők pedig igazukat érvekkel is alá tudják támasztani. Azt mondják, miért ne szólna ma is Isten az emberekhez stb., sőt azt állítják, hogy napjainkban Isten a prófétákon keresztül szól hozzánk. A lényeg azonban akkor is az, amit az Igében olvashatunk: *„Ne tégy hozzá szavaihoz semmit, mert megcáfol, és hazugságban maradsz!”* Egyesek tehát azt állítják magukról, hogy Isten szavait szólják. Azután pedig megjelenik valaki más, és gyakran megcáfolja, amit az előző mondott. És ő is azt állítja magáról, hogy Isten szavát szólja. Brigham Young például, a mormon egyház egyik prófétája és vezetője, állítólag Isten szavait szólva sok olyan radikális kijelentést tett, amit mára tagad az egyház. A mormon egyház mára Brigham Young tanításának nagy részét tagadja. Young azt tanította, hogy Ádám az ő istenük, az egyetlen isten, akihez közük van. Azt is kijelentette, hogy vannak olyan bűnök, amelyek kiengesztelésére nem elég Jézus Krisztus vére, így az embernek saját vérét is ontania kell ahhoz, hogy bizonyos bűnökre bocsánatot nyerjen. Számos prédikációjában megemlítette, hogy Krisztus vére nem elég. Sőt hozzátette, hogy barátaidnak szívességet teszel azzal, ha ontod a vérüket, mert így bűneik megbocsáttatnak. A mormonok mára tagadják, hogy saját vérünket kellene ontanunk ahhoz, hogy bűnbocsánatot nyerjünk, korábban azonban éppen egyik saját prófétájuk hirdette ezt. Tudjuk, hogy Isten nem gondolja meg magát egyik pillanatról a másikra, így amikor valaki azt állítja magáról, hogy Isten szavait szólja, amikor Isten nem is szólt, arról az emberről általában kiderül, hogy hazudik. Istennek tehát minden szava színi igaz, nem változik, az emberek azonban sokszor állítólagosan Isten szavait szólják, amikor Isten nem is szólt.

„Két dolgot kérek tőled, mielőtt meghalok, ne tagadd meg tőlem: Óvj meg a hiábavaló és hazug beszédetől!” – ez Ágúr imádsága Istenhez – *„se szegénységet, se gazdagságot ne adj nekem! Adj annyi eledelt, amennyi szükséges, hogy jóllakva meg ne tagadjalak, és ne mondjam: Kicsoda az Úr? Él se szegényedjek, hogy ne lopjak, és ne gyalázzam Istenem nevét!”* (7-9. vers). Ágúr egy átlagos életet kér az Úrtól – nem szeretne gazdagságot, nehogy megtagadja Istent, de nem szeretne elszegényedni sem, nehogy lopnia kelljen, hogy szükségleteiről gondoskodni tudjon. Ágúr tehát egy közepszerű, átlagos életet kér az

Úrtól. „Ne rágalmazd a szolgát ura előtt, mert megátkoz, és bűnhődni fogsz!” (10. vers). „Micsoda népség az, amely átkozza apját, és anyját nem áldja! Micsoda népség az, amely tisztának tartja magát, pedig ki sem mosták szennyéből! Micsoda népség az, amely kevély szemű és fennhéjázó tekintetű! Micsoda népség az, amelynek fogai kardok és agyarái kések! Megennék a nyomorultakat a földön, a szegényeket az emberek között!” (11-14. vers).

„A piócának két lánya van: add ide, add ide! Ez a három nem lakik jól, sőt négy nem mondja, hogy elég: A holtak hazája” – hiszen minden nap halnak meg emberek – „és a meddő asszony, a föld, amely sohasem telik el vízzel, és a tűz, mely nem mondja, hogy elég” (15-16. vers). „Aki gúnyolja apját, vagy engedetlenül megveti anyját, annak szemét kivájják a patak menti hollók, vagy megeszik a sasok” (17. vers). „Ez a három dolog csodálatos előttem, sőt négy dolgot nem értek: A sasnak az útját az égen, a kígyó útját a kősziklán, a hajó útját a mély tengeren és a férfi útját a leánnyal” (18-19. vers). „Ilyen a házasságtörő nő útja: eszik aztán megtörli a száját, és ezt mondja: ne tettem semmi rosszat!” (20. vers). „Három dolog miatt rendül meg a föld, sőt négyet nem bír elviselni: Ha szolgából király lesz, ha a bolond teleeszi magát, ha a megvetett nő férjhez megy, és ha a szolgáló úrnője örökébe lép” (21-23. vers). „Van négy kicsi állat a földön, amelyek mégis nagyon okosak” (24. vers) – négy apró állat, akik mégis okosak. „Nem erős a hangyák népe, mégis beszerezik nyáron az eledelüket. Nem hatalmas a mormoták népe, mégis sziklák közt építenek házat. Nincs királyuk a sáskáknak, mégis rendezetten vonulnak mindnyájan. Kézzelel is megfogható a gyík, mégis ott van a királyi palotákban” (25-28. vers). A hangyáktól azt tanuljuk, hogy bölcs dolog felkészülni a jövőre – a hangyák is gyűjtögetnek nyáron, mert valahogy érzik, hogy eljön az idő, amikor nem lesz mit enniük, így időben feltöltik raktárkészleteiket. Jézus is arra buzdít bennünket egyik érdekes példabeszédében, hogy használjuk azt, amink most van, mégpedig fektessük be az örökkévalóságba - bölcs ember az, aki így tesz. A hangyák is erre tanítanak bennünket – készüljünk fel a jövőre. A mormotáktól azt tanulhatjuk, hogy ismerjük fel saját gyengeségünket, és oda meneküljünk, oda bújjunk, ami erősebb nálunk. A mormoták a sziklák között építenek házat – mi is tudatosítsuk hát, hogy védtelenek vagyunk, és építsük házunkat a kősziklára, Jézus Krisztusra. A sáskák azért bölcssek, mert együttműködnek. Egymagában a sáska nem képes pusztítani, de amikor hatalmas falkákban vonulnak, mindent letarolnak. Bárcsak a gyülekezet is megtanulná, milyen fontos lenne együttműködni, és együtt előremozdítani Isten országát. Végül pedig a gyík is említésre kerül – kézzel is megfogható, ott van a királyi palotákban. Nekünk is meg kell ragadnunk Isten ígéreteit, ahogy az Ószövetségben is tették, hogy egy napon mi is a király palotájában lakhassunk. „Ez a három lépked szépen, sőt négynek szép a járása: Az oroszlán a legerősebb állat, mely nem riad vissza senkitől, a fölingerelt ló meg a kecskebak és a hadserege élén álló király” (30-31. vers). „Ha fennhéjázásból bolondságot követtél el, és rájöttél, tedd kezedet a szádra! Ha tejfölt köpülnek, vaj lesz belőle, ha az orrot erősen fújják, vér jön belőle, és ha

haragot szítanak, per lesz belőle” (32-33. vers). Ezek tehát Ágúrnak, Jáke fiának szavai, aki nem büszkélkedik saját bölcsességével.

31. fejezet: *„Lemúél masszái király beszéde, amelyre anyja tanította”* (1. vers) – itt tehát egy istenfélő édesanya tanácsairól van szó, amelyeket fiának ad. Egyesek szerint Lemúél Salamon, ezek a példabeszédek pedig Betsabé Salamonhoz intézett szavai. A teológusok véleménye ebben a kérdésben mind a mai napig megoszlik. *„Lemúél masszái király beszéde, amelyre anyja tanította. Mit mondjak, fiam, méhemnek gyermeke, akiért fogadalmat tettem? Ne vesztegeds erődet nőkre, ne járs azokhoz, akik királyokat rontanak meg! Lemúél! Nem illik a királyokhoz a borivás, sem a fejedelmekhez a szeszes ital kívánása”* (1-4. vers). Az Újszövetségben azt találjuk, hogy aki vezető volt a gyülekezetben, nem fogyaszthatott bort. *„Igaz ez a beszéd: Ha valaki püspökséget kíván, jó dolgot kíván. Szükséges annakokáért, hogy a püspök feddhetetlen legyen (...) nem borozó”* (1Tim. 3:1-3). A bor tehát tiltva volt a gyülekezeti vezető számára. Itt pedig azt írja az Ige, hogy nem illik a királyokhoz a borivás – vagyis a vezető pozícióban lévőkhez. Vajon miért? Mert Isten nem akarja, hogy bármiféle hamis stimuláns ködösítse az elménket, nem akarja, hogy bármi is elhomályosítsa elménket és ítélőképességünket, azt akarja, hogy tisztán tudjunk gondolkodni. Isten nem akar egy ködös elmével kommunikálni. Nehéz is olyan emberrel kommunikálni, aki úgy jön oda hozzád, hogy be van löve, vagy részeg, mert tudod, hogy nem igazán tudja, mit beszél, tudod, hogy nem is gondolja komolyan, amit mond, te pedig nem tudod, kivel beszélsz, nem a valódi emberrel van dolgod. Nincs értelme tehát megpróbálni tanácsolni őt, mert nem is tudsz a valós kérdésekkel foglalkozni, és nem az igazi ember áll előtted, amíg teljesen ki nem tisztul az elméje. Úgy élvezem, hogy tiszta fejjel tudok gondolkodni! Nem is értem, miért akarná bárki is eltompítani saját elméjét, és megváltoztatni tudatállapotát. Annyira élvezem, hogy képes vagyok tisztán gondolkodni. Nem akarom magam eltompítani, hiszen akkor esetleg az ítélőképességemet is elveszítem. A bor tehát ily módon nem illik a királyhoz, mert megváltoztathatja az ember tudatállapotát. Ugyanez vonatkozott a püspökre is, a vezetőre a gyülekezetben, illetve a papokra is az ószövetségi időkben, akik áldozatokat mutattak be az Úr előtt – nekik sem volt szabad bort inni, nehogy valamiféle hamis tűzzel áldozzanak Istennek, nehogy egy hamis szer hatása alatt szolgálják az Urat. Áron fiai azért pusztultak el, mert hamis tüzet áldoztak az Úrnak, idegen tüzet, Isten pedig nem kér az idegen tűzből. Ezt mondja tehát az anya Lemúélnak. *„Nem illik a királyokhoz a borivás, nem illik az a királyokhoz, sem a fejedelmekhez”* (4. vers). *„Mert ha iszik, elfeledkezik a rendeletekről, és helytelenül ítélkezik a nyomorultak ügyében”* (5. vers) – nehogy megváltozzon a tudatállapotod az itálnak köszönhetően, így pedig nem tudsz majd igazságos ítéletet hozni. *„Adjatok szeszes italt a veszendőnek, és bort az elkeseredett embernek. Igyék, hogy megfeledkezzék szegénységéről, és ne gondoljon tovább nyomorúságára”* (6-7. vers). *„Nyisd meg szádat a némáért, a mulandó emberek ügyéért! Nyisd meg szádat, ítélkezz igazságosan, íteld meg a*

nyomorultnak és szegénynek a jogát!” (8-9. vers). Így biztatja tehát Lemúelt édesanyja, és emlékezteti felelősségére mint király, hogy ítélkezni fog majd.

„Derék asszonyt kicsoda találhat? Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél” (10. vers). Ha itt valóban Salamonról van szó, érdekes lenne ezen a ponton megtudnunk, hogy sok felesége között akadt-e derék asszony. A továbbiakban pedig a derék asszony jellemzését olvashatjuk: „Értéke sokkal drágább az igazgyöngynél. Ura szívből bízik benne, vagyona el nem fogy” (11. vers). Milyen dicsőséges egy olyan feleség, akiben tökéletesen bízhat az ember! Nem kell folyamatosan gyanakodnia, megkérdőjeleznie tetteit, hanem tudhatja teljes bizonyossággal, hogy felesége megbízható és őszinte. A derék asszony sokkal drágább az igazgyöngynél! „Egész életen át javát munkálja urának, nem kárát. Szerez gyapjút és lent, és jókedvűen dolgozik kezével. Hasonló a kereskedők hajóihoz: távolból is hoz eledelt” (12-14. vers). „Fölkel még éjjel, ételt ad háza népének, és rendelkezést szolgálóinak” (15. vers) – nagyon szorgalmas. „Ha az a szándéka, mezőt vásárol, keze munkájával szőlőt telepít. Megkeményíti derekát, megfeszíti karjait. Érti, milyen hasznos tevékenysége, éjjel sem alszik el mécsese” (16-18. vers) – egyszerűen csak egy rendkívül szorgalmas, keményen dolgozó asszony ő. „Ügyesen kezeli a guzsalyt, tenyerében tartja az orsót. Tenyere nyitva van a nyomorult előtt, kezét nyújtja a szegényeknek. Nem félti háza népét a hóeséskor sem, mert egész háza népe meleg ruhába öltözött. Színes szőtteket készít magának, lenvászon és bíbor az öltözete. Férjét jól ismerik a városkapuban, ahol az ország véneivel ül együtt” (19-23. vers). A városkapu fontos hely volt a városban, ott hozták meg ugyanis az ítéleteket. Ha két embernek bármiféle jogi rendeznivalója volt egymással, mindig a város kapujába mentek, ahol a város ismert emberei ültek, hozzájuk lehetett döntésért folyamodni egy ügyben. Ennek a derék asszonynak a férjét is jól ismerik a város kapujában – az ország véneivel együtt ül ott. „Finom inget készít, és eladja, övet is ad el a kalmárnak. Erő és méltóság árad róla, és nevetve néz a holnap elé. Szája bölcsességre nyílik, és nyelve szeretetre tanít. Ügyel háza népe dolgaira, nem kenyere a semmittevés. Fölkelnek előtte fiai, és boldognak mondják, ura pedig így dicséri: Sok nő végez derék munkát, de te felülmúlod mindegyiket! Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat félő asszony dicséretre méltó. Hadd élvezze munkája gyümölcsét, dicsérvék tetteiért minden helyen!” (24–31. vers). Csodálatos tisztelgés ez a nő előtt – egy valóban csodálatos nő előtt, akit tisztel az Úr, mert ő tiszteli az Urat. Fölkelnek előtte fiai és boldognak mondják, ura pedig dicséri őt. Hát nem vagyunk szerencsések, hogy mindannyian csodálatos asszonyokat találtunk! Milyen hálások lehetünk Istennek feleségünkért! Mekkora áldás, öröm, ajándék feleségünk – milliószor értékesebb az igazgyöngynél! Adjunk hálát Istennek derék feleségünkért! Én is folyamatosan hálát adok feleségemért, Kay-ért – azért, amit jelent nekem és családnknak. Hadd bátorítsalak benneteket is arra, hogy ahogy feleségetekre néztek, akit Isten adott nektek, lássátok meg, hogy felbecsülhetetlen értékű

igazgyöngy ő! Az Ige azt írja: „*Férfiak! Úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szerette az egyházat, és önmagát adta érte*” (Efezus 5:25). Adj hálát Istennek! Milyen csodálatos ez a jellemzés.

Ez az igerész pedig nektek szól, fiatal hölgyek: „*Csalóka a báj, mulandó a szépség*” – egyesek közöttetek azon sajnálkoznak, hogy nem elég szépek. Úgy tűnik azonban, hogy nagyon kevés olyan hölgy él a világban, aki meg van elégedve külsejével. A legtöbb nő inkább csúnyának tartja magát, és alacsony az önértékelése. Akadnak ugyan páran, akik azt gondolják magukról, gyönyörűek, de általában kellemetlen karakterek, nehéz velük lenni, mert elviselhetetlenek. Ne aggódj, ha Isten nem a tökéletes arcot adta meg neked, hiszen a báj csalóka, a szépség mulandó és üres. Milyen igaz! Ahogy az ember hall megnyilatkozni hollywoodi szépségeket – nincs is annál üresebb, mint egy ilyen szépség feje! Kívülről ugyan szépek, de nincs semmi a fejükben – hiszen soha nem kellett gondolkodniuk, mindenki mindig kedvükben próbált járni, nekik pedig soha nem kellett igazán mély személyiséggé válniuk, rendkívül sekélyesek. A szépség üres és mulandó, de az Urat féltő asszony, aki istenfélő életet él, aki szereti az Urat – nincs is annál szebb a világon! Az az igazi szépség: egy asszony, aki féli az Urat, aki szereti az Urat. Ti fiúk, ha társat kerestek, ne a szép arcot keressétek, mert lehet, hogy üres fej társul hozzá. Inkább azt a hölgyet keressétek, aki tud imádkozni, akit az Úr dolgai érdekelnek, aki Istent keresi, és arra vágyik, hogy egyre inkább hasonló lehessen Jézus Krisztushoz. Akkor olyan feleséged lesz, aki hűséges, kitartó, szerető és dicsőséges – és boldog leszel egész életedben. Ő az, akire vágysz, ő dicséretre méltó. De tudod, Isten olyan jó! Olyannak teremti társunkat, hogy szemünkben szebb ő mindenki másnál. Isten még a habot is megadja a tortán!

Uram köszönjük a bölcsességet, az útmutatást, a tudást, amit nekünk adtál ezekben a példabeszédekben is. Köszönjük, hogy Igéből megtanulhatjuk, hogyan éljünk, mire törekedjünk, és mitől tartózkodjunk. Segíts, Urunk, hogy téged keressünk, a te országodat, a te igazságodat mindenek fölött. Kérlek, rejtsd el ezeket az igazságokat a szívünkben, hadd váljanak életünk vezérelveivé. Jézus nevében, ámen.

86 perc